

РЕЦЕНЗИЯ

от Проф. Д-р Кирил Василев Драганов, д.м.н.

Клиника по чернодробна, жлъчна, панкреатична и обща хирургия
„Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда“

Относно: Конкурс за академичата длъжност “Професор” в област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт“, по професионално направление 7.1. „Медицина“, научна специалност „Акушерство и гинекология“, за нуждите на Клиника по Акушерство и Гинекология на „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда” ЕАД, обявен в „Държавен Вестник“ бр. 98/24.11.2023 г.

1. Коментар по процедурата

Със заповед № 15-05-09#1/30.01.2024 год. на Изпълнителния директор и Прокуриста на „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда“ и на основание чл.4, ал.2, чл. 29а от Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), чл. 2, ал.2, чл. 62, ал. 1 и ал.2 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ в „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда“, чл. 61 от Правилника за развитие на академичния състав в „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда“, както и на основание на Решение на Научния съвет (протокол №49/01.11.2023 год.) съм назначен за член на Научно жури по горепосочения конкурс.

Единствен кандидат в конкурса е доц. д-р Петър Цанков Марков, дм.

Получих в срок пълния комплект документи на кандидата на електронен и хартиен носител по установения ред.

Документите, както и протичането на процедурата са изцяло съобразени с нормативната рамка, действаща в страната и отговарят на всички изисквания.

На първото заседание на Научното жури бях определен за рецензент.

2. Кратки професионално-биографични данни. Следдипломна квалификация.

Доц. д-р Петър Цанков Марков, дм завършва „Медицина“ през 2002 г. в МУ – София с отличен успех. В периода 2003-2007 г. е специализант в Катедра „Акушерство и гинекология“, МУ – София, като през 2007г. след успешно положен държавен изпит придобива специалност. В периода 2009-2017 год. е асистент в същата катедра. От началото на 2018 год. доц. Марков е Началник Отделение „Акушерство и гинекология“, „Аджибадем Сити Клиник МБАЛ Токуда“. През 2018 год. му е присъдено академичното звание „доцент“ по научната специалност „Акушерство и гинекология“.

Кандидатът в настоящия конкурс притежава магистърска степен по „Обществено здраве и здравен мениджмънт“ (ФОЗ, МУ София, 2012).

От 2012 год. до 2020 год. момент д-р Петър Марков е асистент и доцент към ФОЗ, МУ – София, където извършва преподавателска дейност.

Воден от стремежа за непрекъснато професионално развитие и усъвършенстване доц. Марков е провел множество курсове за следдипломна квалификация в страната и в чужбина – „Гинекологична оперативна техника“, „Ехографска и доплерова диагностика в акушерството“, „Гинекологична ендоскопия“, „3D ехография в акушерството и гинекологията“, „Колпоскопия и деструктивно лечение на преинвазивните на маточната шийка“ и др.

Членува в БЛС, БДАГ, БАУАГ, БАОГ.

3. Научна продукция, цитирания, IP

Доц. д-р Петър Марков е докторант на самостоятелна подготовка към ФОЗ, МУ София в периода 2012-2015 год. и като такъв разработва дисертационен труд на тема „Проблеми на храненето при жените във фертилна възраст – рисков фактор за репродуктивно здраве“, защитен на 06.01.2015 год.

Така той придобива образователна и научна степен „Доктор“ по „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“.

Доц. д-р Петър Марков, дм участва в настоящия конкурс със 121 научни активности. Всички те са след 2016 год. и не са представяни за рецензиране при участия в други (предходни) конкурси. Включени се 1 монография, 93 писменни научни трудове и 27 участия в научни форуми единствено с презентации без отпечатани резюмета.

Отпечатаните научни трудове на кандидата могат да се групират по следния начин:

(1.) Пълнотекстови публикации – общо 84:

1.1. Монография (хабилитационен труд) – 1;

1.2. Публикации на български език – 67 (първи автор - в 36, втори автор - в 16, трети и последващ автор - в 15);

1.3. Публикации в чуждестранни издания – 16 (първи автор - в 12, втори автор - в 3, трети и последващ автор - в 1);

(2.) Публикувани резюмета от участия в научни форуми (конгреси, конференции, симпозиуми) - общо 10, всички в чуждестранни източници (втори автор - в 2 и трети и последващ автор – в 8)

Справка от Централна Медицинска Библиотека, МУ – София (изх. № 730/06.12.2023) удостоверява общо 177 цитирания на трудовете на доц. Марков в български източници, като 121 от тях са след 2016 год. В базите данни Scopus, Web of Knowledge и Google Scholar са издирени 64 цитирания в чуждестранни списания, всички след 2016 год. Така общият брой на откритите цитирания на научните трудове на доц. Марков след 2016г. е 185.

Общият импакт-фактор на списанията, в които са отпечатани статиите му е 53.44. Според базата данни Scopus, Web of Knowledge, Google Scholar за

периода след 2016год. научната продукция на доц. Петър Марков има h-index=3.

Големият брой цитирания, както и високият общ Импакт-фактор и h-index на трудовете на кандидата доказват истинската стойност и научна тежест и значимост на проучванията му.

4. Научно-изследователска дейност и приноси

Тематичните направления, дискутирани и анализирани в проучванията на доц. д-р Петър Марков, дм както и научно-теоретичните и приложни приноси на неговата научна продукция са разнообразни и обхващат големи области от домена на акушерството и гинекологията. Някои от тях имат и интердисциплинарен характер. Всичко това е резултат на дългогодишна, упорита, задълбочена и всеотдайна работа.

В обобщен вид научно-изследователската дейност и приносите на разработките на доц. Марков могат да се представят в следните пет групи:

(1.) Родоразрешение при случаи с плацента превия и абнормно прикрепена плацента (Монография и научни трудове с № 1, 9, 22, 23, 24 от списъка с участия в научни форуми)

Родоразрешението в случаите с абнормна плацентация продължава да е сериозно предизвикателство в акушерската практика, изискващо достатъчен практически опит, адекватен подход и навременни и точни действия от всеки един от членовете на мултидисциплинарния екип, изправил се пред предизвикателството. С ясното разбиране за сложността и значимостта на проблема и базирайки се на дългогодишната си практика доц. Марков започва проспективно изследване през 2016 год., като филмира в реално време операциите. Това дава възможност за максимално обективна оценка и анализ на случаите с акцент върху трудностите, екстремните моменти и усложненията

при оперативното родоразрешение, техниките, методите и средствата, на които може да се разчита за по-благоприятен изход от тези ситуации и намаляване на рисковете.

Придобитият проспективен опит е представен на редица научни форуми. Апогеят на тези научни търсения е отпечатаната през 2023 год. монография, озаглавена “Плацента превия. Ендшпил”. В обем от 149 стр. авторът представя съвременните литературни данни по проблема, правилата и алгоритмите за действие, като представя и 31 собствени случая. Трудът е съдържателен и богато онагледен. Библиографията е актуална, а цитираните автори са безспорни авторитети в тази област. Високата научна стойност на труда се дължи освен на изброените по-горе качества, така също и на приносите, които могат да се класифицират в три групи:

(а) приноси с оригинален характер:

✓ за първи път в България систематично и последователно е представен опитът с оперативното родоразрешение при случаи с Placenta previa и Placenta Accreta Spectrum;

✓ също за първи път у нас са описани и използвани специфични техники, с които да се ограничи или компенсира кръвозагубата при оперативното родоразрешение на такива пациентки – интраваскуларна балонна оклузия и автохемотрансфузия;

✓ описани са някои изключително редки случаи, които са казуистика и в световен мащаб – спонтанна руптура на матката при плацента перкрета, както и съчетание на синдрома на Guillain Barré с плацента превия и плацента акрета спектрум;

(б) приноси с приложен характер:

✓ плацента прерива и плацента акрета спектрум са представени от гледна точка на рискови фактори за възникване, честота, принципи за предоперативна подготовка при тези пациентки и др.;

✓ мултидисциплинарният подход при тези случаи е „condition sine qua non“ за благоприятен изход и това е един от акцентите в монографията. Логичен е изводът, че подобен вид родоразрешение трябва да се извършва единствено и само в големите многопрофилни болници, разполагащи освен с опитни акушеро-гинекологични, неонатологични, реанимационни екипи, така също и със собствен хемотрансфузионен център, параклинични структури и т.н.;

✓ определен е оптималният период за планово родоразрешение в предтерминния срок на бременността, с прилагане на индивидуален подход при всеки конкретен случай.

(в) приноси с методичен характер:

✓ основно място в монографията е отредено на съвременното поведение в операционна зала – специфики на анестезията, оперативния достъп и методите за овладяване на кръвотечението;

✓ перипарталната хистеректомия е възможен сценарий в ендшпила. В този аспект са разгледани оперативните подходи и техники, спецификите, отнасящи се до интраоперативните и постоперативни грижи, потенциалните усложнения и третирането им;

✓ направен е подробен обзор на чуждестранната литература и конкретно всяка от разглежданите теми е описана и сравнена с личния опит в България

(2.) Високо-рискова бременност и двуплодна бременност (Научни трудове с № 3, 26, 27, 50, 69, 89)

Перинаталният и майчиният морбидитет и морталитет макар и редки, са в пряка зависимост от редица специфични усложнения, настъпващи по време

на бременността. Двуплодната бременност е състояние, което също се счита за „бременност с повишен риск“, която поставя своите въпросителни - период на износване на бременността, избора на време и метод на родоразрешение.

(а) приноси с оригинален характер:

✓ описани са специфични клинични състояния, които усложняват бременността и повишават риска, някои от които са описани за първи път в България и представляват казуистични случаи в световен мащаб;

✓ въведени са стандарти за ехографското изследване при неусложнена и усложнена двуплодна бременност;

(б) приноси с приложен характер:

✓ направена е оценка на усложненията в протичането на двуплодна бременност;

✓ осъществен е сравнителен анализ на методите за родоразрешение и усложненията при двуплодна бременност в България и по света.

(3.) Медико-социални и медико-етични проблеми (Научни трудове с № 1, 16, 20, 32, 37, 40, 41, 48, 49, 51, 56, 57, 59, 60, 62, 66, 68, 70, 71, 77, 82, 83).

В тази група попадат научни трудове, насочени към подобряване на качеството на общественото здравеопазване и функционирането на здравната система. В този аспект те имат приноси с научно-приложен характер и са резултат на научни разработки, анализиращи специфични фактори (напр. дефицити и дисбаланси в храненето), пряко засягащи здравния статус на конкретни рискови групи - деца, жени в детеродна възраст, бременни жени, жени в климактериум. Редица публикации разглеждат и някои медико-етични проблеми, напр. такива, свързани с качеството на живот, както и с необходимостта от информиран избор, автономност и конфиденциалност на пациентите при взимане на решения, свързани с тяхното здраве.

(4.) Оценка на хранителния режим върху здравето на рискови популационни групи (Научни трудове с № № 4-12, 16-22, 32-41, 42-47, 53, 56, 58, 60-65, 66-68, 71-74, 76, 78-82)

Жените във фертилна възраст са рискова популационна група, поради относително по-високите им и специфични физиологични потребности от есенциални хранителни вещества. Небалансираният характер на храненето им е свързан с увеличен здравен риск от репродуктивни дисфункции и проблемно бъдещо износване на здрав и жизнестойчив плод. Затова рационалното хранене в тази популационна група е изключително важно, а обратното може да доведе до сериозни дефицити, респ. рискове, свързани с бременността. Аналогично такива дефицити в храненето на кърмачета и деца са също рисков момент за сериозни здравословни проблеми.

(а) приноси с оригинален характер:

- ✓ идентифицирани са национални и регионални проблеми в консумацията на храни;
- ✓ за първи път е извършена оценка на репродуктивния здравен риск от хранителни дисбаланси при жени в детеродна възраст;

(б) приноси с приложен характер:

- ✓ извършена е комплексна експертна оценка и са отправени препоръки към дефицити в храненето на кърмачета и деца;
- ✓ разработени са практически насоки за оптимизиране на хранителния модел на жените в детеродна възраст с цел подобряване на фертилното здраве;
- ✓ разработени са указания за хранене на бременните жени у нас;

(5.) Ехография в акушерството и гинекологията (Научни трудове с № 2, 15, 24, 25, 28-31, 54, 84-88, 90-93)

Ултразвуковата диагностика (УЗД) е рутинен метод в редица клинични дисциплини, в т.ч. и в акушерството и гинекологията. Усъвършенстваната

апаратура позволява използването на УЗД в акушерството (вкл. за пренатална диагностика и проследяване на бременността) и гинекологията. Приносите на трудовете на доц. Марков в това направление са предимно с научно-приложен характер и са следните:

- ✓ систематизиран е опитът с пренаталната диагностика на редица структурни аномалии на плода;
- ✓ описани са възможностите на 3-D ехографията в Акушерството;
- ✓ описани са възможностите на 3-D трансвагиналната ехография в Гинекологията;
- ✓ разработени са стандарти и алгоритми за провеждане на ехографско изследване в Акушерството и Гинекологията;

5. Учебно-преподавателска дейност

През периода 2016-2023 год. доц. д-р Петър Марков, дм е провел изключително активна учебно-преподавателска дейност. Удостоверение от ФОЗ, МУ - София (изх. № 1274/15.12.2023) доказва учебна натовареност, реализирана от лекции, практически упражнения, семинари и изпити по дисциплините „Акушерство“ и „Гинекология“ съответно от 339.75 и 347.25 учебни часа. Служебна бележка от АСК УМБАЛ Токуда (изх. № 19-644/04.12.2023) удостоверява 449 учебни часа, реализирана със специализанти и продължаващо обучение.

Заклучение

Познавам доц. д-р Петър Марков, дм от началото на работата му в „АСК УМБАЛ Токуда“ през 2018 год. Имал съм удоволствието многократно да ползвам негови консултантски услуги за пациентки със „сложна“ патология и след това да оперираме съвместно, извършвайки мултивисцерални резекции

при онкологични заболявания на тазови органи. През изминалите повече от 5 години се убедих, че доц. Марков е изключително добър оператор, с точна преценка за предизвикателните ситуации и с обосновани, аргументирани и точни действия. Поема отговорността при всички „тежки“ родоразрешения по хирургичен път. Проявява съпричастност към страданията на пациентките си. Професионализмът му, отдадеността му към професията и морално-етичните му качества са добър пример за всички студенти, специализанти и млади специалисти в Клиниката по акушерство и гинекология.

При прегледа и рецензирането на документите на кандидата не установих данни за плагиатство и повторения на доказателствения материал.

Попълнените данни за изпълнение на минималните изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ показват общо сбор от 2046 точки, което значително надхвърля изискуемите 550 точки.

В заключение и въз основа на цялостната разнообразна и целенасочена диагностично-лечебна, научно-изследователска и преподавателска дейност комплексната ми оценка за доц. д-р Петър Цанков Марков, дм е, че той е напълно изграден специалист, учен и преподавател. Позволявам си да препоръчам на почитаемото научно жури да присъди на доц. д-р Петър Марков, д.м. академичната длъжност „професор“ по научната специалност „Акушерство и гинекология“ за нуждите на Клиника по Акушерство и Гинекология, „Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда“, за което аз убедено гласувам „ЗА“.

Изготвил рецензията:

/проф. д-р Кирил Василев Драганов, дмн/

18.02. 2024 г.